

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА НЕЗАВИСИМИЯ ФИНАНСОВ ОДИТ (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г.; доп., бр. 77 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 33 от 2006 г.; доп., бр. 62 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 67 от 2008 г.; изм., бр. 95 от 2009 г.)

§ 1. В чл.9 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се отменя.
2. В ал. 4 думата „препоръка” се заменя с „решение”.
3. Алинея 5 се отменя.
4. В началото на ал. 7 се добавя „В срок от един месец”.

§ 2. В чл.13 ал.3 се отменя.

§ 3. В основния текст на чл.16 след думите „като орган на Националната агенция за приходите” се поставя запетая и се добавя „като инспектор в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори”.

§ 4. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Изискването за стаж по ал.1 не се прилага, когато придобитият стаж по чл.18, ал.2 е най-малко три години.”

§ 5. Член 21а се изменя така:

„Чл. 21а. (1) Институтът на дипломираните експерт-счетоводители вписва в регистъра одитор или одиторско предприятие от трета страна, които представят доклад, касаещ годишен финансов или консолидиран отчет на компании извън общността на европейските държави, чиито прехвърляеми ценни книжа са допуснати на български регулиран пазар и чиято номинация за единица е най-малко 50000 евро, или в случаи на дългови ценни книжа, номинирани в друга валута, еквивалентни на датата на емисията на най-малко 50000 евро.

(2) Одиторите и одиторските предприятия, посочени в ал.1, са обект на системата за надзор, системата за контрол на качеството и системата за разследване, въпреки че не са регистрирани одитори по смисъла на този закон. Те могат да бъдат освободени от тези изисквания, когато системата за контрол на качеството в третата страна е оценена като равностойна и е извършвала проверка на качеството на съответния одитор или одиторско предприятие през последните три години.

(3) При спазване на реципрочност Институтът на дипломираните експерт-счетоводители вписва в регистъра одиторско предприятие от трета държава, след като представи доказателства, че:

1. три четвърти от членовете на органите на управление и регистрираните одитори, извършващи одит от името на предприятието, отговарят на изисквания, равностойни на предвидените в чл.15 - 19, и са положили успешно изпитите по чл.18;

2. одиторското предприятие извършва независим финансов одит при спазване на изискванията за независимост и обективност и правила, равностойни на предвидените в чл.9 и чл.33, ал.2;

3. одиторското предприятие публикува на своята електронна страница годишен доклад за прозрачност, отговарящ на изискванията по чл. 40м, или изпълнява други равностойни изисквания за оповестяване, в случай че одитира предприятия, извършващи дейност от обществен интерес.

(4) Институтът на дипломираните експерт-счетоводители, чрез Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, уведомява Европейската комисия за извършената в съответствие с процедурата по чл. 48 от Директива 2006/43/ЕО, оценка на реципрочността по смисъла на ал. 2 и 3, както и за основните договорености за сътрудничество със системите за публичен надзор, гарантиране на качеството и налагане на санкции на тези трети страни.

(5) Одиторските доклади за финансови отчети, издадени от одитори или одиторски предприятия от трети държави, които не са регистрирани в страната по съответния ред, нямат правна сила.”

§ 6. В чл. 23 се правят следните изменения:

1. В т. 1 накрая се добавя „или чрез предприятие на регистриран одитор”.
2. Точка 2 се отменя.

§ 7. В чл. 24, ал.2 думите „чл.19а” се заменят с „чл.20”.

§ 8. В чл. 26 думите „обнародва в "Държавен вестник" списък на регистрираните одитори” се заменят с „публикува на официалната си интернет страница списъка на регистрираните одитори”.

§ 9. Член 28а се изменя така:

„Чл. 28а. Регистрираните одитори могат да участват и да подписват одиторско мнение само в едно специализирано одиторско предприятие.”

§ 10. В чл.33, ал.1 се създава т.16:

„16. да съхранява одиторската документация за срок от 5 години.”

§ 11. В чл. 35б, ал. 3, т. 2 думите „да са известни и” се заличават.

§ 12. В чл. 35в, ал.6 думите „90 на сто” се заменят с „50 на сто”.

§ 13. В чл. 35д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 думата „системата” се заменя със „системите”.
2. В ал. 2, т. 2 след „утвърждава” се добавя „и при необходимост коригира”.

§ 14. В чл.39 ал.2 се изменя така:

„(2) Общото събрание приема устав, избира председател на Института на дипломираните експерт-счетоводители и членове на органите му.”

§ 15. В чл.39, ал.3 се създава изречение второ „Председателят ръководи заседанията на управителния съвет и представлява Института на дипломираните експерт-счетоводители.”.

§ 16. В чл. 40а се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Всички регистрирани одитори, регистрирани одиторски предприятия, които са членове на Института на дипломираните експерт-счетоводители, както и регистрирани одитори

от държавите-членки на Европейския съюз, или от трети страни, са обект на контрол на качеството на дейността им.”

2. Алинеи 3, 4 и 5 се изменят така:

„(3) Системата за контрол на качеството функционира като назначените от комисията инспектори и контрольорите от Института на дипломираните експерт-счетоводители извършват проверките за контрол на качеството под надзора на комисията.

(4) Инспекторите на комисията са в трудови или извънтрудови правоотношения с комисията. Те се назначават по ред, определен с правилника на комисията.

(5) Въз основа на резултатите от извършените проверки от инспекторите на комисията, както и от контрольорите на Института на дипломираните експерт-счетоводители, Комисията има право да дава предписания, които са задължителни за изпълнение от регистрираните одитори, и да предприема мерки спрямо тях.”

3. Алинея 9 се изменя така:

„(9) Системата за контрол на качеството, посочена в ал. 3, се финансира:

1. от бюджета на комисията - за участието на инспекторите в проверките за контрол на качеството;

2. от средства на Института на дипломираните експерт-счетоводители - за участието на контрольорите в проверките за контрол на качеството.”

4. Алинеи 10, 11, 12 и 13 се отменят.

§ 17. В чл. 40б, ал.1 т. 4 се изменя така:

„4. лицата, които извършват контрол на качеството, да имат подходящо професионално образование и съответстващ опит в областта на независимия финансов одит и финансовото отчитане и да са преминали обучение за контрол на качеството.”

§ 18. В чл. 40в, ал. 1 т. 5 се отменя.

§ 19. В чл. 40д се правят следните изменения:

1. В ал.1 изречение второ се заличава.

2. В ал.2 цифрата „4” се заменя с „6”.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Проверката за контрол на качеството по ал. 1 се осъществява от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Копие от доклада от проверката се изпраща на Института на дипломираните експерт-счетоводители. В проверката може да участват и регистрирани одитори.”

4. Алинея 4 се отменя.

§ 20. В чл. 40е се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Поне един от членовете на одитния комитет трябва да е независим от надзорния съвет и да има завършено висше образование със специалност счетоводство или финанси и да притежава най-малко 5 години професионален опит по счетоводство или одит.”

2. Алинея 5 се отменя.

§ 21. В чл. 40м, ал. 3 думите „31 март” се заменят с „30 юни”.

§ 22. В чл. 40н ал. 2 се изменя така:

„(2) Ключовият одитор на одиторско предприятие, както и одитор, който работи пряко чрез индивидуална практика, когато одитират предприятие, извършващо дейност от обществен интерес, трябва да се оттеглят след като са извършвали одитни ангажименти в продължение на седем поредни години. Те не могат да участват в одита на същото предприятие преди изтичането на две години от оттеглянето си от ангажимента за одит”

§ 23. В чл. 40у, ал.5 думата „одитори” се заличава.

§ 24. В чл. 41 се правят следните изменения:

1. В ал.1 думите „членове на органите на Института на дипломираните експерт-счетоводители или членове на комисията” се заменят с „контрольорите на Института на дипломираните експерт-счетоводители или инспекторите на комисията”.

2. В ал.6 думите „членове на органите на Института на дипломираните експерт-счетоводители или член на комисията” се заменят с „лицата, установили нарушението”.

§ 25. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т.11 се правят следните изменения:

а) буква „е” се изменя така:

„е) търговски дружества, които предоставят телекомуникационни услуги;”;

б) буква „з” се отменя.

2. Създават се точки 22, 23, 24, 25 и 26:

22. „Инспектор” е лице, извършващо проверките, което не упражнява дейност, свързана с независимия финансов одит, което е в трудови или извънтрудови правоотношения с комисията, отговаря на определените изисквания в този закон за придобита квалификация и опит и е преминало обучение за контрол на качеството.

23. „Проверки“ означава проверяване на качеството на дейността на регистрираните одитори или одиторските предприятия и не представлява разследвания по смисъла на член 32, параграф 5 от Директива 2006/43/ЕО.

24. „Експерт“ означава физическо лице със специфични познания за финансовите пазари, финансовото отчитане, одитиране или други области, свързани с проверките и практиката на извършваните одити по този закон.

25. „Контрольор” означава лице, член на Института на дипломираните експерт-счетоводители, преминало обучение за контрол на качеството и утвърдено за контрольор.

26. „Опит в областта на независимия финансов одит” е опитът в областта на счетоводството, финансовото отчитане и одита.

§ 26. В допълнителните разпоредби се създава § 1б:

„§ 1б. Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори е компетентният орган по смисъла на чл. 2, параграф 10 от Директива 2006/43/ЕО във връзка с чл. 33 и чл.35 от същата директива.”

§ 27. В преходните и заключителни разпоредби се създава § 11:

„§ 11. Разпоредбата на чл. 40н, ал.2 се прилага за одитни ангажименти за годишни финансови отчети, съставени след 1 януари 2009 г.”